

INEKO

Institute for Economic and Social Reforms

Supporting democracy, independence and transparency of key public institutions in Moldova

Peter Golias, INEKO

November 27, 2020

On-line conference in Chisinau,
Moldova

About the project

- Title: Supporting democracy, independence and transparency of key public institutions in Moldova
- Duration: October 2019 – March 2021
- Implemented by: INEKO in partnership with IDIS „Viitorul“
- Funded by: The Official Development Assistance of the Slovak Republic (SlovakAid)
- Follow-up on previous projects running since October 2015

Project goals

- **Goal: To support democracy in Moldova**, to reduce risk of “state capture” and “power abuse”
- Objectives:
  - To support public debate about current state of democracy in Moldova
  - To strengthen the independence of key regulatory and judiciary institutions in Moldova
  - To increase transparency and support implementation of anti-corruption measures in state-owned companies and local governments in Moldova
- Transferring know-how from projects implemented in Slovakia

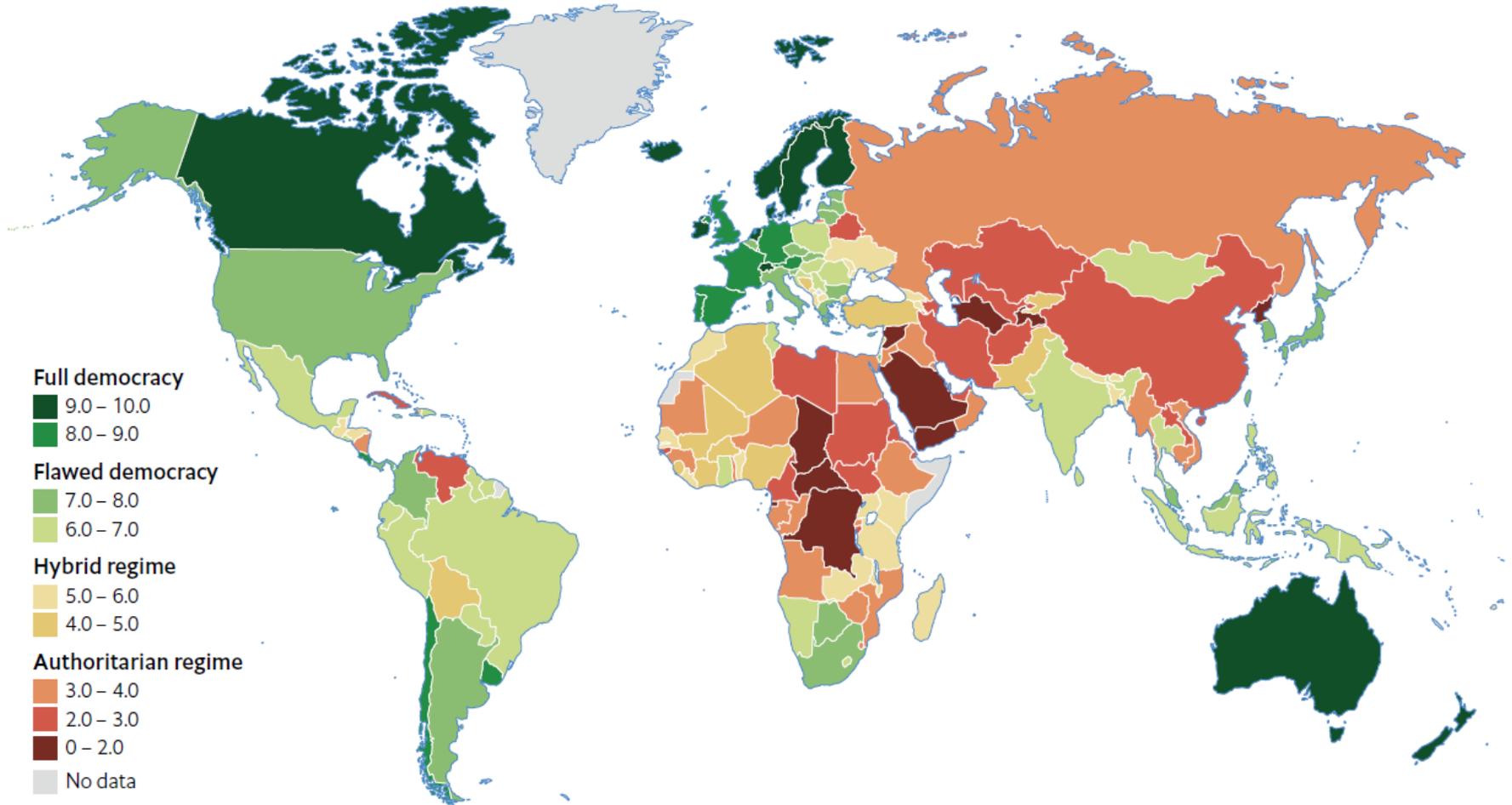
Key outputs

- June 2020: Report on current state and development of democracy in Moldova
- November 2020: Report on independence of key public institutions in Moldova
- Updating transparency and financial health data of:
  - Public enterprises: <http://companies.viitorul.org/>
  - Local governments (cities and regions):
<http://localbudgets.viitorul.org/> and
<http://localtransparency.viitorul.org/>
- Electronic monthly newsletters

What is next?

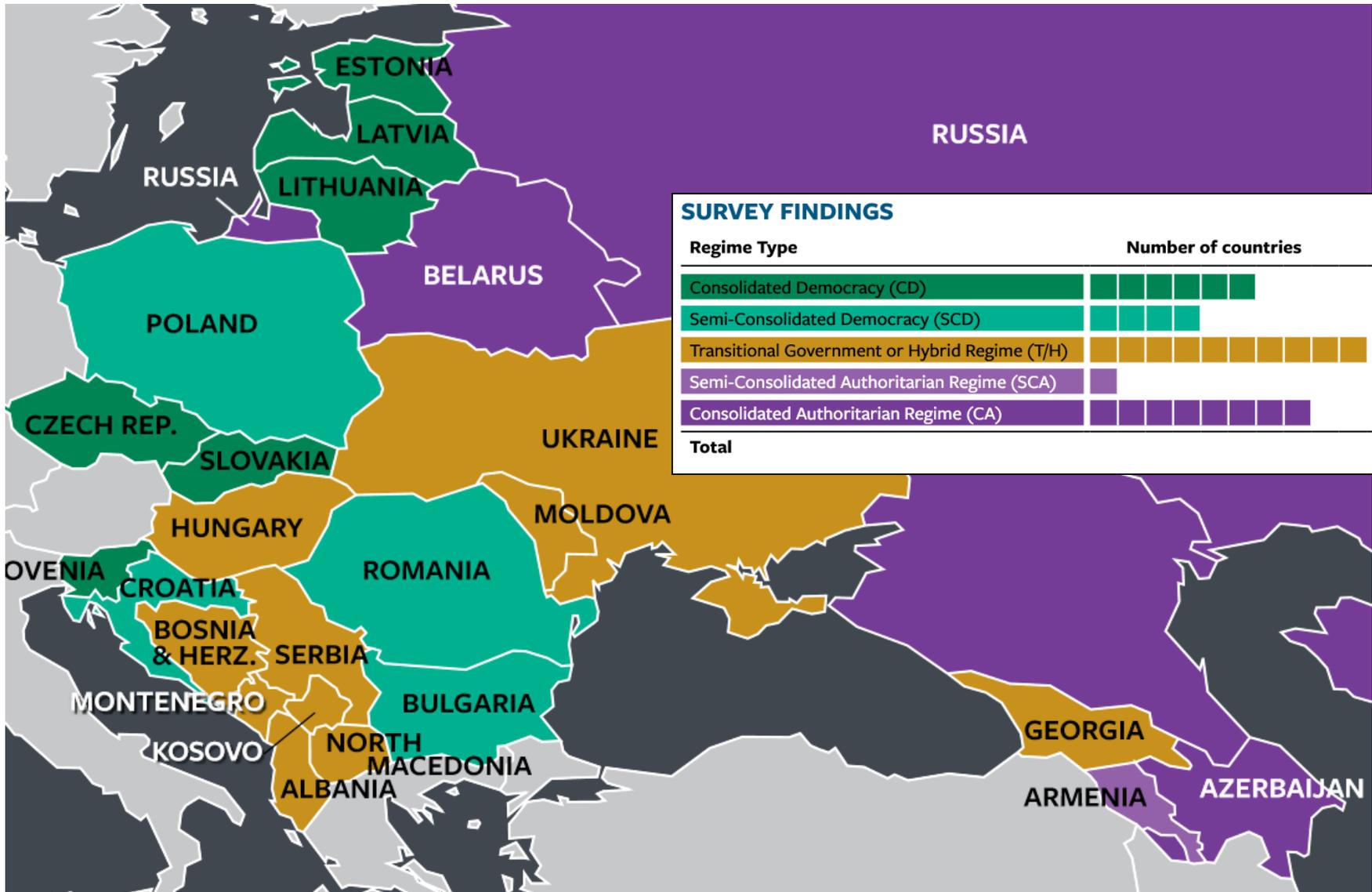
- Electronic monthly newsletters (11/2020-03/2021)
- At least 10 lectures for students about democracy
- Study visits to at least 10 public enterprises and local governments
- **03/2021: Conference in Chisinau:**
  - Updating transparency and financial health ratings of public enterprises: <http://companies.viitorul.org/>

Chart 1: Democracy Index 2019, global map by regime type

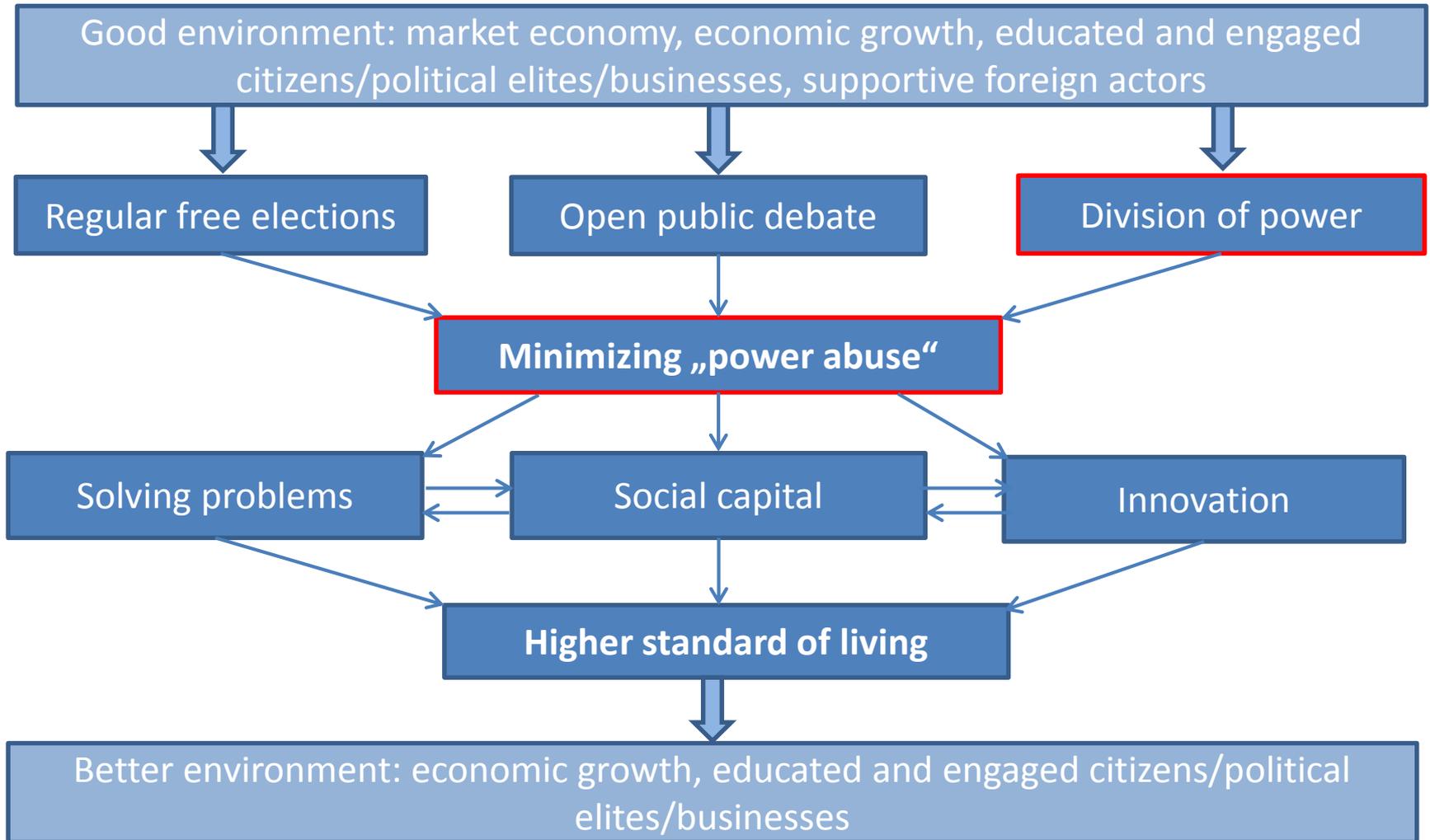
Source: The Economist Intelligence Unit.

Source: EIU, Democracy Index 2019

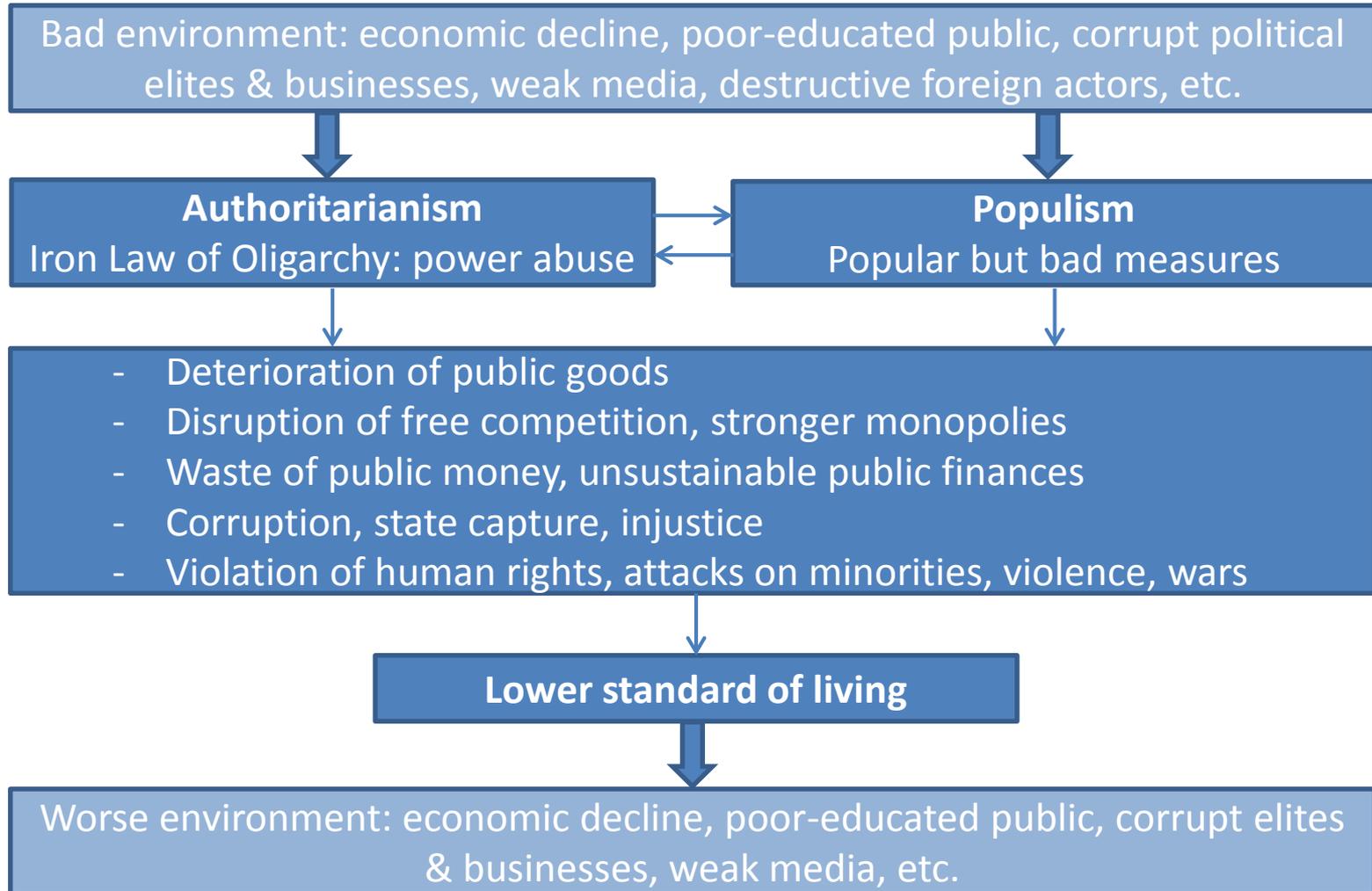

Source: Nations in Transit 2020, Freedom House

How democracy works?

Threats to democracy

institucie.ineko.sk

Hodnotenie nezávislosti inštitúcií
na základe zákonných a iných formálnych kritérií

[Úvod](#) [Inštitúcie](#) [Rebríčky](#) [Odporúčania](#) [O projekte](#) [Blogy](#)

[Podporte nás](#)

Porovnajte si nezávislosť 18 verejných inštitúcií

1. Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

86%

Vynikajúce

Postavenie vedúcej osoby	Odvolanie vedúcej osoby	Suverenita a ukotvenie v ústave	Platy
91%	100%	78%	81%

Ivan Šramko
predseda
od 27.6.2012

[Podrobné hodnotenie](#)

2. Národná banka Slovenska

80%

Vynikajúce

Postavenie vedúcej osoby	Odvolanie vedúcej osoby	Suverenita a ukotvenie v ústave	Platy
65%	100%	82%	94%

Peter Kažimír
guvernér
od 1.6.2019

[Podrobné hodnotenie](#)

3. Ústavný súd

79%

Veľmi dobré

Postavenie vedúcej osoby	Odvolanie vedúcej osoby	Suverenita a ukotvenie v ústave	Platy
80%	100%	80%	59%

Ivan Fiačan
predseda
od 17.4.2019

[Podrobné hodnotenie](#)

4. Generálna prokuratúra

78%

Veľmi dobré

Postavenie vedúcej osoby	Odvolanie vedúcej osoby	Suverenita a ukotvenie v ústave	Platy
73%	100%	80%	67%

Jaromír Čížnár
generálny prokurátor
od 17.7.2013

[Podrobné hodnotenie](#)

[ZOBRAZIŤ VŠETKÝCH 18 INŠTITÚCIÍ](#)

institucie.ineko.sk

Hodnotenie nezávislosti inštitúcií
na základe zákonných a iných formálnych kritérií

Úvod **Inštitúcie** Rebríčky Odporúčania O projekte Blogy

SKRYTÝ PANEL S ÚPRAVAMI

HODNOTENIE

+ Celkové hodnotenie

+ I. Obsadenie a postavenie predsedu úradu / členov riadiaceho orgánu

+ II. Odvolanie vedúceho úradu / členov riadiaceho orgánu

+ III. Suverenita a ukotvenie v Ústave SR alebo ústavnom zákone

+ IV. Platy

UKAZOVATELE

I. Obsadenie a postavenie predsedu úradu / členov riadiaceho orgánu

1.1. Riadiaci (výkonný) orgán je zložený z viacerých osôb, alebo má radu

1.1.1 Na voľbe členov rady sa nepodieľa vedúci úradu

1.1.2 Funkcia vedúceho úradu je nezlučiteľná s funkciou člena rady

1.1.3 Členovia rady nesmú byť zamestnancami úradu

1.2. / K obmene členov riadiaceho orgánu dochádza postupne

1.2.1

1.2.2 K obmene členov rady dochádza postupne

1.3. Členovia riadiaceho orgánu sú obsadzovaní rôznymi spôsobmi

1.4. / Vedúci úradu alebo člen riadiaceho orgánu je navrhovaný kolektívnym orgánom

1.4.1

1.4.2 Členovia rady sú navrhovaní kolektívnym orgánom

1.5. / Na voľbe členov riadiaceho orgánu sa podieľa viacero aktérov

1.5.1

1.5.2 Na voľbe členov rady sa podieľa viacero aktérov

1.6.1 Členovia riadiaceho orgánu musia spĺňať zákonom stanovené vzdelanostné kritériá

1.6.2 Členovia riadiaceho orgánu musia spĺňať zákonom stanovené kritériá praxe

Ročník hodnotenia: 2018 2019

Inštitúcia	Celkové hodnotenie	I. Postavenie vedúcej osoby (členov orgánu)	II. Odvolanie vedúcej osoby (členov orgánu)	III. Suverenita a ukotvenie v Ústave SR alebo ústavnom zákone	IV. Platy
1 Rada pre rozpočtovú zodpovednosť	86 %	91 %	100 %	78 %	81 %
2 Národná banka Slovenska	80 %	65 %	100 %	82 %	94 %
3 Ústavný súd	79 %	80 %	100 %	80 %	59 %
4 Generálna prokuratúra	78 %	73 %	100 %	80 %	67 %
5 Rozhlas a televízia Slovenska	69 %	75 %	75 %	67 %	55 %
6 Verejný ochranca práv	66 %	50 %	100 %	80 %	49 %
7 Najvyšší kontrolný úrad	62 %	53 %	25 %	91 %	58 %
8 Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	59 %	61 %	25 %	78 %	49 %
9 Súdna rada	58 %	66 %	0 %	80 %	49 %
10 Úrad pre reguláciu sieťových odvetví	55 %	55 %	38 %	56 %	69 %
11 Úrad pre reguláciu elektronických komunikácií a poštových služieb	55 %	68 %	75 %	44 %	29 %
12 Rada pre vysielanie a retransmisiu	53 %	76 %	25 %	56 %	23 %
13 Policajný zbor	52 %	59 %	75 %	33 %	53 %
14 Protimonopolný úrad	52 %	61 %	81 %	33 %	43 %
15 Úrad pre verejné obstarávanie	49 %	77 %	38 %	22 %	47 %
16 Dopravný úrad	43 %	59 %	25 %	44 %	21 %

institucie.ineko.sk

Hodnotenie nezávislosti inštitúcií
na základe zákonných a iných formálnych kritérií

Úvod Inštitúcie Rebríčky Odporúčania O projekte Blogy

Podporte nás

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť

Ročník hodnotenia: 2018 2019

Hodnotenie

Odporúčania

Porovnať s inou inštitúciou...

Celkové hodnotenie

86 %

25 b / 29 b

Vynikajúce

I. Obsadenie a postavenie predsedu úradu

91 %

10 b / 11 b

1. Riadiaci (výkonný) orgán je zložený z viacerých osôb, alebo má radu	✓	1 b / 1 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona č. 493/2011 ods. 2 "Rada má troch členov ..."
2. K obmene členov riadiaceho orgánu dochádza postupne	✓	0,5 b / 0,5 b	Podľa čl. 10 Ústavného zákona č. 493/2011 "(1) Národná rada zvolí trojčlennú komisiu ..."
3. Členovia riadiaceho orgánu sú obsadzovaní rôznymi spôsobmi	✓	0,5 b / 0,5 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona č. 493/2011 ods.2 "Predsedu rady volí a odvoláva ..."
4. Vedúci úradu alebo člen riadiaceho orgánu je navrhovaný kolektívnym orgánom	✓	1 b / 1 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona ods. 2. "Predsedu rady volí a odvoláva ..."
5. Na voľbe členov riadiaceho orgánu sa podieľa viacero aktérov	✓	1 b / 1 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona č. 493/2011 Z. z.Ústavný zákon o rozpočte ..."
6.1 Členovia riadiaceho orgánu musia spĺňať zákonom stanovené vzdelanostné kritériá	✓	0,33 b / 0,33 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona 493/2011 ods.4 "Členom rady môže byť fy ..."
6.2 Členovia riadiaceho orgánu musia spĺňať zákonom stanovené kritériá praxe	✓	0,33 b / 0,33 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona 493/2011 ods.4 "Členom rady môže byť fy ..."
6.3 Členovia riadiaceho orgánu musia spĺňať zákonom stanovené kritéria k politickej príslušnosti	✓	0,33 b / 0,33 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona 493/2011 ods.4 "Funkcia člena rady je nez ..."
7. Pre členov riadiaceho orgánu platia obmedzenia pôsobnosti po výkone funkcie	✓	1 b / 1 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona 493/2011ods. 4 Nezlúčiteľnosť funkcie čl ..."
8. Dĺžka mandátu členov riadiaceho orgánu je časovo ohraničená	✓	1 b / 1 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona 493/2011 ods.3 "Funkčné obdobie členov ..."
9. Rovnaká osoba sa môže o výkon funkcie uchádzať najviac dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.	✓	1 b / 1 b	Podľa čl. 3 Ústavného zákona 493/2011 "Tá istá osoba môže byť zvoleni ..."
10. Zákon ustanovuje podmienku verejného vypočítania uchádzačov o funkciu	⊖	0 b / 1 b	
11. Životopisy najvyšších predstaviteľov sú verejne prístupné (na oficiálnej webovej stránke inštitúcie, na základe žiadosti boli sprístupnené, alebo sú prístupné inde na internete)	✓	1 b / 1 b	Predседа - Ivan Šramko https://www.rozpoctovarada.sk/svk/rozpocet/1 ..."
12. Vedúci úradu alebo člen orgánu nevykonával žiadnu politickú funkciu v období 2 rokov	✓	1 b / 1 b	

VEDÚCA OSOBA

Ivan Šramko

predseda
od 27.6.2012
[životopis](#)

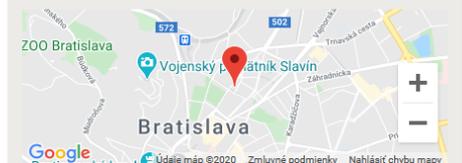
ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Rok vzniku: 2012

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť vznikla ako nezávislý orgán monitorovania a hodnotenia vývoja hospodárenia Slovenskej republiky a hodnotenia plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti. Prostredníctvom profesionálnej práce a na základe najmodernejších analytických nástrojov by rada mala nastavovať zrkadlo vláde, zlepšiť informovanosť verejnosti v oblasti verejných financií a umožniť kvalitnejšie rozhodovanie pre národnú radu.

ADRESA

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť
Imricha Karvaša 1
813 25 Bratislava
tel.: +421 2 57874 959
e-mail: sekretariat@rrz.sk
<https://www.rozpoctovarada.sk>

Real impact

- Key recommendations:
  - Transparent selection procedures for top positions
  - Revision of institutional and legislative setup
  - Key performance indicators
- Participation in the OECD team for revision of the Council for Budget Responsibility
- Cooperation with the Public Procurement Office
  - Drafting new institutional and legislative setup, KPIs
- Participation in selection of:
  - Head of Council for Budget Responsibility
  - Members of the Board of Public Procurement Office

Public hearings in 2020

Thank you for your attention!

<http://www.ineko.sk/projekty/supporting-democracy-independence-and-transparency-of-key-public-institutions-in-moldova>